

TÁJÉKOZTATÓ A 2018. JANUÁR 1-JÉTŐL HATÁLYOS LÉNYEGES ADÓVÁLTOZÁSOKRÓL

A 2018-as adóév egyik legnagyobb horderejű változása lesz, hogy átalakul az adóeljárás szabályait tartalmazó teljes jogszabályrendszer. Három új jogszabály váltja fel az adózás rendjéről szóló törvényt, illetve a mögöttes jogszabályként alkalmazott közigazgatási hatósági eljárásról szóló törvényt és a végrehajtásról szóló törvényt. A jogalkotó célja az adóhatóság szolgáltató jellegének megerősítése, átláthatóbb, könnyebben érthető joganyag megalkotása volt, amely a könnyebb alkalmazhatóságot erősíti.

Külön figyelmet érdemel a 2018. július 1-jén hatályba lépő elektronikus adatszolgáltatási kötelezettség a 100 ezer forintot elérő Áfa tartalmú számlák tekintetében, mely a számlázó programmal előállított számlák esetében valós idejű, azaz a számla kiállítását követő azonnali adatszolgáltatást jelent. Tájékoztatjuk, hogy Irodánk egy fejlesztő csoporttal már most dolgozik egy olcsó és Ügyfeleink számára elérhető számlázási program bevezetésén, amelyen keresztül az adatszolgáltatás teljesíthető.

A módosítás jelentős kedvezményeket hoz a lakásbérbeadók részére a bérleti díj utáni 14 százalékos egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség eltörlésével.

A törvényalkotó tovább ösztönzi az adózókat a Kata (évi 12 millió forintig havi 25e/50eFt) és a Kiva (13%) adónemek alkalmazására az adminisztratív terhek illetve az adó mértékek jelentős csökkentésével. Felhívjuk figyelmét, hogy az áfa mentes számlát kiállítani jogosult alanyi adómentes adózási forma bevételi értékhatára a hírekkel ellentétben a 2018. évtől még nem került megemelésre, így az továbbra is 8 millió forintos árbevételig vehető igénybe.

Bár az adónemeket érintő strukturális változás a jövő évben nem lesz, ugyanakkor az egyes részmodosítások bárkit érinthetnek, így kérjük, olvassa figyelemmel kiadványunkat, és felmerülő kérdése esetén keresse Irodánk szakembereit.

Budapest, 2018. december 20.

Bergmann Iroda Munkatársai

A FOGLALKOZTATÁS SZABÁLYAINAK VÁLTOZÁSAI

A minimálbér és garantált bérminimum összege 2018. január 1-jétől

A bruttó minimálbér 2018-ban **138.000 forint**ra (nettó 91.770 forint) módosul. A szakmunkásoknak garantált bérminimum jár, amely 2018-ban további 12%-al **bruttó 180.500 forint**ra (nettó 120.033 forint) emelkedik. A garantált bérminimum kizárólag akkor jár a szakmunkásnak, ha olyan munkakörben dolgozik, amelyhez legalább középfokú, szakirányú végzettség szükséges, és azzal rendelkezik is.

Az egyszerűsített foglalkoztatásnál a mentesített keretösszeg nő (Hatályba lépés: 2017. december 1.)

Az egyszerűsített foglalkoztatásból származó bevételből a természetes személynek nem kell jövedelmet megállapítania, feltéve hogy a bevétele nem haladja meg a foglalkoztatás naptári napjainak száma és a **minimálbér** (vagy ha részére alpbéreként, illetve teljesítménybéreként legalább a garantált bérminimum 87 százaléka jár, a garantált bérminimum) napibéreként meghatározott összeg **130%-ának** szorzatát. A módosítás elfogadásával tehát a mentesített keretösszeg 100% helyett 130% lesz.

Figyelem: a kedvezőbb szabály már a 2017. évben megszerzett jövedelmek vonatkozásában is alkalmazható!

A munkaerő-kölcsönzés feltételei szigorodtak (Hatályba lépés: 2017. december 1.)

A munkaerő-kölcsönzők nyilvántartásba vételének feltételévé vált, hogy **szerepelniük kell köztartozásmentes adózói adatbázisban**. A kölcsönzési tevékenység vagyoni **biztosítéka** az eddigi ötmillió forintról **tízmillió forintra** nőtt.

Figyelem: a megfelelést a munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó társaságoknak 3 hónapon belül kell a kormányhivatal felé igazolniuk. Az igazolást elmulasztó munkaerő-kölcsönzőt a kormányhivatal töröli a nyilvántartásból.

A harmadik országból származó munkavállalók foglalkoztatása (Hatályba lépés: 2017. december 1.)

A **munkavállalási engedély könnyített feltételekkel adható ki**, ha a többségi külföldi tulajdonban lévő gazdasági társaság megelőző naptári negyedév utolsó napján érvényes munkajogi állományi létszáma 10 %-át (2017-ben még 5 %-át) meg nem haladó létszámú harmadik országbeli állampolgár munkavégzéséhez kéri.

EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS (hatályba lépés 2018. január 01.)

Csökken az egészségügyi hozzájárulás adókulcsa

2018. január 1-jétől tovább csökken az egészségügyi hozzájárulás mértéke 22%-ról **19,5%-ra**.

Az eho változása kihat egyes cafeteria-juttatások után fizetendő közterhekre is: az egyes meghatározott juttatások esetében az adóterhelés 43,66% helyett **40,71%** lesz.

Ingtatlan bérbeadás adózása

2018. január 1-jétől **eltörlésre került** a magánszemélyt terhelő ingatlan bérbeadásából származó jövedelem utáni **14%-os** egészségügyi hozzájárulás. Átmeneti rendelkezés hiányában a 2018. január 1-jén vagy azt követően szerzett jövedelmekre vonatkozik majd az új szabály, függetlenül attól, hogy mely időszakra vonatkozik az adott jövedelem.

SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ (hatályba lépés 2018. január 01.)

A 2018. évtől tovább csökken a szociális hozzájárulás mértéke a jelenlegi 22%-ról **19,5%-ra**.

Figyelem: az ígért 20 százalékos helyett még alacsonyabb szintre, 19,5 százalékra csökken majd a közteher szintje. A társaságokat terhelő bérköltség tehát tovább mérséklődik. Figyelembe kell venni ugyanakkor, hogy ezzel ellentétes irányba hat a minimálbér, illetve a garantált bérminimum jelentős mértékű emelése, melyet a következő táblázat szemléltet:

Naptári év	Szociális hozzájárulás és szakképzési hozzájárulás	Minimálbér és járulékterhe (Ft)	Garantált bérminimum és járulékterhe (Ft)
2017	22% + 1,5%	127 500 29 963	161 000 37 835
2018	19,5% + 1,5%	138 000 28 980	180 500 37 905

KÖZÉRDEKŰ NYUGDÍJSZÖVETKEZET **(hatályba lépés 2017. július 01.)**

A 2017-től bevezetett új típusú szövetkezet célja, hogy a még aktív időszerűak számára **kedvezőbb járulékkerhek** mellett foglalkoztatást biztosítson.

A szövetkezet és tagja munkaszerződés helyett **tagsági megállapodást** köt a személyes közreműködésre, díjazására vonatkozó minimálbér előírás így nincs.

A szövetkezeti nyugdíjas tagság előnye, hogy a személyes közreműködés után kapott jövedelem után kizárólag a **15%-os személyi jövedelemadó** fizetési kötelezettség áll fenn, **járulékfizetési kötelezettség nincs.**

Következtetés: összehasonlítva a nyugdíjasként munkaviszonyban adható munkabérrel, a szövetkezeti tagként végzett munkáért járó díjazást, utóbbiból 14%-al (10% nyugdíjjárulék és 4% természetbeni egészségbiztosítási járulék) több marad a nyugdíjas zsebében és 21%-al (19,5% SZOCHO és 1,5% szakképzési járulék) több a foglalkoztató pénztárcájában.

EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSI JÁRULÉK **(hatályba lépés 2018. január 01.)**

A nem biztosítottak fix összegű egészségügyi szolgáltatási járuléka 7.110 Ft-ról havi 7.320 Ft-ra, napi összege 237 Ft-ról 244 Ft-ra nő.

EKHO **(hatályba lépés 2018. január 1.)**

Adómérték csökkenés

A kifizető a 2018. január 1-jétől keletkező adókötelezettség esetén **19,5% Ekho-t** fizet.

Új adómentesség

A **hivatásos sportoló** részére 2017. szeptember 1-jét követően kifizetett ellenérték után a kifizető **nem fizet Ekho-t.**

A hivatásos sportolók, edzők, vezető edzők 2017-ben már évi 250 millió forintos bevételig alkalmazhatják az Ekho szerinti közteher fizetést, a szabály visszamenőleges hatállyal 2017. január 1-től kell alkalmazni.

Az egyéni vállalkozó, ha az adóévben KATA szerinti adófizetést választott, az egyébként Ekho alá tartozó tevékenységeiből származó bevételre nem választhatja az Ekho fizetést, a szabályt 2018. január 1-jétől kell alkalmazni.

Az Ön számára legoptimálisabb adózási mód kiválasztásához kérjük, forduljon Irodánk adótanácsadóihoz.

–

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

Az ingatlan bérbeadás és a fizető-vendéglátó tevékenységet folytatókra vonatkozó változások

➤ Ingatlan bérbeadás típusai:

- a) **Az ingatlan bérbeadási tevékenység:** dolog – jelen esetben az ingatlan – időleges használatba adását jelenti. A bérlet tehát nem tartalmaz az ingatlan birtokának pusztá átengedésén túl egyéb pótlólagos szolgáltatásokat.
A jövedelmet **15% Szja** terheli.

Figyelem: 2018-tól a 14%-os EHO mérték eltörlésre került!

- b) **A szálláshely-szolgáltatás:** üzletszerű gazdasági tevékenység keretében rendszerint nem huzamos jellegű, éjszakai ott-tartózkodást, pihenést is magában foglaló tartózkodás céljára szálláshely nyújtása és az ezzel közvetlenül összefüggő szolgáltatások nyújtása úgy, mint takarítás, reggeliztetés.
A jövedelmet **15% Szja** és 2018-tól **19,5% EHO** terheli.

- c) **A fizetővendéglátó tevékenységet folytató magánszemély** az, aki egyéb szálláshely-szolgáltatási tevékenység keretében nyújt szálláshelyet ugyanannak a személynek adóévenként 90 napot meg nem haladó időtartamra.
Adóteher: **38.400,-Ft összegű szobánkénti éves** tételes átalányadózás.
Könnyítés 2018-tól: a korábbi egy helyett három tulajdonban vagy hasznélvezetben lévő lakásra/üdülőre alkalmazható a kedvezményes átalányadó.

Javaslat: aki legfeljebb 3 db, a tulajdonában/hasznélvezetében lévő lakásban folytatja ingatlan rövidtávú (90 napot meg nem haladó) bérbeadási tevékenységét, amely rendszerint, egyéb szolgáltatásnyújtással (pl. takarítás) is párosul, érdemes megfontolnia ezen igen kedvező adótétel alkalmazását.

Mobilitási célú lakhatási támogatás ösztönzése

2018. január 1-jétől a juttatás **adómentes értékhatára** emelkedik:

- a foglalkoztatás első két évében a minimálbér 60%-a (40% helyett),
- a foglalkoztatás második két évében 40%-a (25% helyett),
- a foglalkoztatás ötödik évében pedig 20%-a (15% helyett).

További könnyítések:

- a lakhatási támogatás **határozott idejű** munkaviszony esetén is adható,
- nem akadályozza a juttatásnak, ha a magánszemély rendelkezik lakás tulajdonjogával a munkavégzés helyén vagy a törvényben meghatározott vonzáskörzetben, de annak **maximum 50%-os tulajdonosa, vagy** (nagyobb tulajdoni hányad esetén) az ingatlan **hasznélvezeti joggal terhelt,**
- az adómentesség **munkaerő- kölcsönzés esetében** is alkalmazható.

Figyelem: a 2018. január 1-jén már fennálló határozott időtartamú munkaviszony esetén az időtartam számítása során a munkaviszony létrejött napjaként 2018. január 1-jét lehet figyelembe venni.

SZJA bevallás és a bevallási tervezet

2018. január 1-től megszűnik a munkáltatói adómegállapítás!

Figyelem: a munkáltató a 2017-es évre vonatkozóan már nem készítheti el a munkavállalók adómegállapítását, ami természetesen azt is jelenti, hogy nem merül fel a munkavállalók nyilatkoztatásának szükségessége január hónapban arról, hogy a munkáltatói adómegállapítás lehetőségét választják-e.

A magánszemély bevallási kötelezettségét a 2017. évre vonatkozóan tehát már csak önadózással teljesítheti:

- az **SZJA bevallás (1753)** benyújtásával vagy
- az adóhatóság által készített – 2018. március 15. napjától elérhető - **bevallási tervezet** jóváhagyásával, kiegészítésével, illetve javításával. Amennyiben az adózó egyetért a tervezettel, és május 20-ig nem jelzi változtatási szándékát, a **tervezet válik automatikusan a hivatalos adóbevallásává.** (Kivéve: őstermelők és áfa fizetésre kötelezett magánszemélyek – nekik kötelező kiegészíteni a bevallás tervezetét az őstermelői illetve az önálló tevékenységre vonatkozó adatokkal, ezen kiegészítés nélkül az nem válik esetükben adóbevallássá.)

*Figyelem: az adóhatóság **nem készít bevallási tervezetet** azon adózók esetében, akik az adóévben **egyéni vállalkozók** voltak vagy az adóévben csak olyan bevallási kötelezettség alá eső bevételt szereztek, amellyel összefüggésben **kifizetőt adatszolgáltatási kötelezettség nem terheli.***

Külföldi illetőség bejelentése (Hatályba lépés 2018. január 1.)

A külföldi illetőségű magánszemély az adóévet követő év **április 30-áig nyilatkozhat** arról, hogy őt a külföldi illetőségére tekintettel a jövedelemszerzés évében Magyarországon adókötelezettség nem terhelte, ebben az esetben nincs bevallási kötelezettsége. Amennyiben a nyilatkozattétel elmarad, a külföldi magánszemélynek bevallást kell benyújtania vagy az adóbevallási tervezetet kell kiegészítenie ill., javítania.

A személyi jövedelemadó 1+1%-át érintő változások

A rendelkező nyilatkozat **az egyházi kedvezményezettek** tekintetében 2018-tól több évre vonatkozóan, visszavonásig vagy új kedvezményezett megjelöléséig határozatlan időre tehető meg. A nyilatkozat visszavonására vagy új kedvezményezett megjelölésére évente egy alkalommal, az adóévet követő május 20-áig van lehetőség.

Családi kedvezmény

A kétgyermekes családi kedvezmény a 2018. évben tovább emelkedik, havi összege **kedvezményezett eltartottanként 116.670.- Ft, amely adóösszegben kifejezve 17.500,-Ft.** –

A teljes életre szóló biztosítások díjának adókötelezettsége

A 2018. évtől már **nem adómentes** a teljes életre szóló (visszavásárlási értékkel nem rendelkező) személybiztosítás **más személy által fizetett** rendszeres díja, az egyes meghatározott juttatásként **40.71%-os** adóteherrel adózik.

Ingó, ingatlan vagyon átruházásából, bérbeadásából származó bevétellel szemben elszámolható költségek köre bővül (hatályba lépés 2018. január 1.)

A jövőben a közös tulajdonból származó bevételekkel szemben – tulajdoni hányad arányosan - akkor is **elszámolhatóak lesznek a költségek**, ha a kapcsolódó **számlákat csupán az egyik tulajdonos nevére** állították ki.

Külföldön folytatott tanulmányok (hatályba lépés 2018. január 1.)

A személyi jövedelemadóról szóló törvény új fogalmat alkot az iskolarendszerű képzésre (olyan képzés, amelynek résztvevői a képző intézménnyel tanulói vagy hallgatói jogviszonyban állnak, valamint azon külföldi képzés, amely államilag elismert oktatási célú intézményben folytatott teljes idejű, alapfokú, középfokú vagy érettségi végzettséget adó képzés, vagy államilag elismert felsőoktatási intézményben folyó, felsőfokú végzettséget adó képzés), mely szerint jövőre a **külföldön folytatott tanulmányok is** iskolarendszeren belüli képzésnek minősülhetnek.

Figyelem: 2018-tól külföldi képzés (pl. egyetemi, főiskolai képzés) díja is a munkabér helyett a kedvezőbb egyes meghatározott juttatások szerinti 40,71%-os adóteherrel adható.

Járművek költségének elszámolása (hatályba lépés 2018. január 1.)

Jövőre nem csupán a házastárs tulajdonában, hanem **közeli hozzátartozó tulajdonában** (ill.- zárt végű lízingjében) **álló járművel kapcsolatban is elszámolhatná a költségeket** az önálló tevékenységet végző magánszemély és egyéni vállalkozó.

ADÓZÁS RENDJE

Külföldi bankszámlák bejelentési kötelezettsége (hatályba lépés 2017. június 21.)

A cégbejegyzésre kötelezett gazdasági társaságok kötelesek a 2018. január 1-jén érvényes **bármely külföldi pénzügyintézetnél vezetett számlaszámukat**, valamint a számlavezető **pénzügyintézet nevét** az adóhatóság felé az erre a célra rendszeresített nyomtatványon **bejelenteni**. Az adóhatóság **600 ezer forintig terjedő mulasztási bírsággal** sújthatja azt, aki a külföldi bankszámlaszám bejelentési kötelezettséget késedelmesen, hibásan, valótlan tartalommal vagy hiányosan teljesíti, illetve a bejelentést elmulasztja. A külföldi bankszámlaszámok bejelentésének határideje 2018. január 31. a bejelentést a 2018. január 1-jén érvényes számlaszámokra vonatkozóan kell teljesíteni.

A bejelentési kötelezettség szabályszerű teljesítése azért is fontos, mert a 2017. júliustól elindult közösségi adatcsere (CRS) rendszerből az adóhatóság rendelkezésére áll valamennyi kontrolladat a bejelentések ellenőrzéséhez.

Kedvezőbb elbírálás általános feltétele (hatályba lépés 2018. január 1.)

Az adóhatóság adózó számára az általános szabálytól kedvezőbb eltérésre irányuló kérelem esetén csak akkor ad helyt a kérelemben foglaltaknak, ha az adózó a kérelem benyújtása napján **nem rendelkezik nettó adó tartozással**.

Így például áfa gyakorítás iránti kérelem kedvező elbírálására az adózó akkor számíthat, ha a kérelem benyújtásának napján nincs nettó módon számított adó tartozása.

Adófizetési biztosíték (hatályba lépés 2018. január 1.)

Az adóregisztrációs eljárás (adószám kiadás) szigorítása érdekében bevezetésre kerül az ún. adófizetési biztosíték jogintézménye, mely szerint az **1 millió forint adó tartozással rendelkező** (vagy ilyen mértékű adó tartozás hátrahagyásával az elmúlt öt évben jogutód nélkül megszűnt cégben a megszűnést megelőző 360 napon belül) döntési pozíciót viselt személy új cégben részesedést vagy vezető tisztséget csak akkor szerezhethet, ha ún. **adó fizetési biztosítékot** helyez letétbe.

A biztosíték mértéke a nyilvántartott, túlfizetéssel csökkentett, és el nem évült **adó tartozás összegével egyezik meg**. A biztosítékot **12 hónapig kell a letéti számlán tartani**. A biztosíték a fennálló adó tartozás fedezetéül szolgál, melyet az adóhatóság külön fizetési felszólítás nélkül a tartozás kiegyenlítésére felhasználhat.

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy az adó biztosíték nyújtási kötelezettség elmulasztása esetén az adóhatóság külön felhívás nélkül törli az új cég adószámát, ezért célszerű még a részesedés megszerzését vagy a vezető tisztségviselői megbízás elfogadását megelőzően konzultálnia adószakértőjével a nyilvánvalóan hátrányos jogkövetkezmények elkerülése érdekében.

Fokozott adóhatósági felügyelet megszűnése (hatályba lépés 2018. január 1.)

Az adóregisztrációhoz kapcsolódó kockázatelemzési szabályok egyszerűsítésével párhuzamosan a fokozott adóhatósági felügyelet jogintézménye is megszűnik 2018. január 1-jével. Mindez azt is jelenti, hogy a már jogerősen elrendelt fokozott adóhatósági felügyelet alatt álló adózók többletkötelezettségei is megszűnnek 2017. december 31-én minden további eljárási cselekmény nélkül.

Adószám felfüggesztés megszűnése (hatályba lépés 2018. január 1.)

Megszűnik az adószám felfüggesztés rendszere, az eddigi adószám felfüggesztésre okot adó mulasztások a közvetlen jogkövetkezmény az érintett adózó adószámának törlése.

Az adószám törlése nem feltétlenül eredményezi az adózó megszüntetését, azonban érdemes figyelemmel lenni arra, hogy az eljárási törvény bizonyos törlési okok (többek között a fiktív székhely és ügyvezető miatt elrendelt törlés) esetén nincs lehetőség az adószám ismételt megigénylésére, így e törlési okok esetében a törlést elrendelő határozat ellen benyújtott jogorvoslat az egyetlen mód a kényszertörlési eljárás elkerülésére.

Bizonyíték előterjesztés korlátozása az adórevíziókban (hatályba lépés 2018. január 1.)

Lényeges eljárásjogi korlátozás, hogy az adóhatóság - az adóellenőrzést követő - elsőfokú határozata ellen benyújtott **fellebbezésben ezen túl nem lehet olyan új tényt állítani**, illetve olyan új bizonyítékra hivatkozni, amelyről az adózónak az elsőfokú döntés meghozatala előtt tudomása volt, azonban a bizonyítékot az adóhatóság felhívása ellenére nem terjesztette elő, illetve e tényre nem hivatkozott.

A fellebbezési eljárásban lefolytatható bizonyítás szigorítása felerősíti az ellenőrzési jegyzőkönyvre tett adózói észrevétel jelentőségét, ugyanis az adózó jogvesztő jelleggel ekkor hivatkozhat utoljára olyan tényre illetve bizonyítékra, amelynek becsatolására korábban az adóhatóság felhívta és azonban a felhívásnak nem tett eleget, vagy amelyre a mentő körülményt az adóhatóság megállapításaival szemben alapozni kívánja.

Felügyeleti eljárás korlátozása (hatályba lépés 2018. január 1.)

Az új eljárási szabályok megtartják rendkívüli jogorvoslatként a felügyeleti intézkedést, melynek keretében az adópolitikáért felelős miniszter, illetve az állami adó- és vámhatóságot irányító miniszter hivatalból felügyeleti intézkedést tesz, ha az ügyben eljáró adóhatóság határozata jogszabálysértő, vagy a határozat, az önálló fellebbezéssel megtámadható végzés meghozatalára (intézkedésre) jogszabálysértő módon nem került sor.

A korábbiaktól eltérően felügyeleti intézkedés benyújtására már csak **egy alkalommal**, a döntés véglegessé válásától (jogerőre emelkedésétől) számított **egy éves jogvesztő határidőn belül** lesz lehetőség, az elkészen érkező kérelmeket az adóhatóság visszautasítja. Kizárja a felügyeleti intézkedés iránti kérelem érdemi vizsgálatát az is, ha az adózó élt a feltételes adóbírság lehetőségével és fellebbezési jogáról lemondott.

Önellenőrzés bejelentése (hatályba lépés 2018. január 1.)

Az adózó az adómegállapítási időszak és az adónem megjelölésével bejelentheti az adóhatósághoz önellenőrzési szándékát. A bejelentés nem feltétele az önellenőrzésnek, azonban ha az adózó mégis él e lehetőséggel az adóhatóság a **bejelentéstől számított tizenöt napig** – a bejelentésben megjelölt adómegállapítási időszak és adónem tekintetében – **ellenőrzést nem indíthat** az adózónál.

–

Az önellenőrzési szándék bejelentésével ellenőrzési moratórium kezdődik, mellyel elkerülhetők azok a visszas helyzetek, amikor az önellenőrző bevallás azért nem dolgozható fel, mert időközben az ellenőrzésről szóló megbízólevelet kézbesítették. Az önellenőrzés bejelentésével az adózó egy 15 napos haladékos kap arra, hogy az önellenőrzésre okot adó hiba feltárását követően elegendő ideje legyen az önellenőrző bevallás összeállítására.

Automatikus részletfizetési kedvezmény (hatályba lépés 2018. január 1.)

Magánszemélyeket illetve egyéni vállalkozókat kérelmére az adóhatóság legfeljebb **ötszázezer forint** összegű adótartozásra **évente egy alkalommal** legfeljebb tizenkettő havi pótlékmentes részletfizetést engedélyez a részletfizetés törvényi feltételeinek vizsgálata nélkül.

Emellett megmarad a magánszemélyek személyi-jövedelemadó **bevallásban** személyi jövedelemadó és egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettségre **igényelhető** pótlékmentes részletfizetési kedvezménye, melynek összeg **kettőszázezer forintra** emelkedett.

Figyelem: az automatikus fizetési kedvezmény igénybevétele esetén sem szabad megfeledkezni arról, hogy a részletek határidőre meg kell fizetni, ugyanis ennek hiányában a teljes fennmaradó tartozás esedékessé válik.

Feltételes adóbírság (hatályba lépés 2018. január 1.)

A feltételes adóbírság szabálya szerint az, aki az első fokú határozat elleni fellebbezési jogáról lemond, és esedékességig a határozatban előírt adókülönbözetet megfizeti, **mentesül a kiszabott adóbírság 50%-** ának megfizetése alól.

Figyelem: a fellebbezésről történő lemondással az adózó az érdemi jogorvoslatból teljes mértékben kizárja magát, így utóbb nincs lehetőség korrekcióra még a törvénysértő döntés esetén sem! Mindezekre tekintettel a fellebbezésről lemondást megelőzően érdemes konzultálnia adótanácsadójával, hogy a döntést a kockázatok és jogkövetkezmények teljes körű ismeretében hozhassa meg.

Mulasztási bírságot megelőző felhívás (hatályba lépés 2018. január 1.)

A változást jövőre nézve az hozza, hogy az adóhatóság az egyes bejelentkezési, bevallási, adatszolgáltatási kötelezettségének nem teljesítése, hibás teljesítése esetén – a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – **tizenöt napos határidő tűzésével felhívja az adózót az adókötelezettség jogszerű teljesítésére.**

Figyelem: a mulasztási bírságot megelőző kötelező adóhatósági felszólítás teremt meg azt a lehetőséget, amivel az egyébként súlyos szankciókkal fenyegetett adózó minden további jogkövetkezmény nélkül pótolhatja kisebb súlyú hiányosságait.

A kedvezmény nem érinti a súlyos kihágásokat, így például be nem jelentett alkalmazott vagy adószám nélkül végzett tevékenység esetén továbbra is minden felszólítás mellőzésével jár el az adóhatóság, és jogsértése észlelése esetén automatikusan bírságot szab ki.

NAV mint a közigazgatási végrehajtó szerve (hatályba lépés 2018. január 1.)

A közigazgatási eljárási szabályok átalakításának egyik következménye, hogy ezentúl vonatkozó állami és önkormányzati végrehajtási feladatokat az állami adóhatóság látja el, így minden olyan esetben, amikor közigazgatási szolgáltatási díjat, közigazgatási bírságot vagy más közhatalmi aktuson alapuló pénztartozást kell behajtani, az adózók az állami adóhatóság végrehajtóival kerülnek kapcsolatba, akik a már ismert végrehajtási cselekmények (inkasszó, munkabérből letiltás, ingó-és ingatlan foglalás) foganatosítása érdekében járnak el.

TÁRSASÁGI ADÓ

Kulturális és sportcélú adófelajánlás (hatályba lépés 2018. január 1.)

A társasági adó felajánlása keretében az elkésett befizetések nem teszik automatikusan semmissé a felajánlást! Az új szabályozás értelmében lehetőség van arra, hogy az adóelőleg megfizetésének legfeljebb 15 napos késedelménél az átutalásra kerüljön a támogatott szervezet részére. Az átutalás az adózó külön kérelmére teljesíthető, feltéve, hogy a késedelmes megfizetés maradéktalan és a kérelem 15 napon belül benyújtásra kerül.

Az adóhatóság célja, hogy rövid késedelem esetén ne érje méltánytalan hátrány a támogatást befogadó szervezetet.

Két új jogcím a fejlesztési adókedvezményben (hatályba lépés 2018. január 1.)

Amennyiben a **nagyvállalkozónak** minősülő adózó a közép-magyarországi régióban termékdiverzifikációt vagy új eljárási innovációt eredményező induló beruházást valósít meg, amelyek keretében jelenértéken legalább **6 milliárd forint értékű tárgyi eszköz-beruházásra** vagy jelenértéken legalább **3 milliárd értékű munkahelyteremtésre** kerül sor, akkor fejlesztési adókedvezményt vehet igénybe a számított társasági adóból legfeljebb annak **80 %-** áig.

A bejelentett részesedés fogalmának változása (hatályba lépés 2018. január 1.)

Módosul a bejelentett részesedésekre vonatkozó szabályozás. A bejelentett részesedés lényege, hogy a legalább 1 éven keresztül tartott részesedés értékesítésén realizált árfolyamnyereséggel csökkenteni lehet az adóalapot, amennyiben a részesedés megszerzését a tulajdonszerzést követő **75** napon belül bejelentik az adóhatóságnak.

Figyelem: a módosítás hatályon kívül helyezi a bejelenthető tulajdoni hányadra vonatkozó 10%-os alsó korlátot, azaz bármekkora mértékű részesedés bejelenthető, és adómentesen értékesíthető az egy év után.

Munkavállalók számára épített bérlakások (hatályba lépés 2018. január 1.)

A munkaerő mobilitásának növelése érdekében újabb adóalap-csökkentő tétel került bevezetésre. A jövőben a munkavállalók számára épített bérlakás bekerülési értékével csökkenthető az adóalap a beruházás évében. A rendelkezés felújítás esetén az értéknövekedés összegéig alkalmazható.

Következtetés: egy használt lakóingatlan beszerzése bérlakás céljára önmagában nem ad lehetőséget a kedvezmény igénybevételére, arra csak a felújítás vonatkozásában van lehetőség.

IFRS- hez kapcsolódó módosítások (hatályba lépés 2018. január 1.)

A módosítás értelmében a szabályozott ingatlanbefektetési társaságok is megállapíthatják az adóalapjukat az IFRS-ek alapján. Ugyanettől az időponttól figyelembe vehető az adóalapban az IFRS-ek alapján megállapított értékcsökkenési leírás, amennyiben a társasági adó törvény nem tartalmaz konkrét leírási kulcsot.

Transzferár (hatályba lépés: 2018. január 1.)

A 32/2017. (X. 18.) NGM rendelet elfogadásával 2018-tól teljesen új tartalmi szabályoknak kell megfelelniük a közép- és nagyvállalkozások által elkészített transzferár nyilvántartásoknak. A 2018-as adóévről készített nyilvántartások fő szabályként két részből, egy fő- és egy helyi dokumentumból állnak.

A fődokumentum feladata, hogy bemutassa a csoport struktúráját, az üzleti eredmény mozgatórugóit, a csoport immateriális javait és pénzügyi tevékenységeit, valamint pénzügyi és adózási helyzetét. A helyi dokumentumnak be kell mutatnia legalább az adózó menedzsmentjét (szervezeti felépítést is), működését, versenytársait, az ügyletekre vonatkozó adatokat és elemzéseket, valamint az esetlegesen alkalmazott adózási megállapodásokat (feltételes adómegállapítás).

Az alkalmazott módszertant érinti az a módosítás, amelyik előírja, hogy az összehasonlító vállalkozások mintáját (a kapcsolódó adatbázis szűrést) három évente, a pénzügyi adatokat pedig évente frissíteni kell.

További változás, hogy csökkent a csoporton belüli alacsony hozzáadott értékű szolgáltatások elismert haszonkulcsa, 2018-tól maximum **7%** alkalmazható (az alsó határ maradt 3%).

Figyelem: az új előírások csökkentik a leányvállalatok mozgásterét, a jövőben ugyanis saját hatáskörben nem tudják elkészíteni a nyilvántartást, mivel a fődokumentum összeállítása az előírt tartalom jellege miatt egyértelműen anyavállalati feladat.

Javasoljuk, hogy időben tájékoztassák a külföldi anyavállalatokat a változásról, mivel az illetőségük helyén érvényes szabályok sok esetben lényegesen rugalmasabbak a határidőket illetően.

AZ ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

ÁFA adatszolgáltatás a kimenő számlák tekintetében (hatályba lépés 2018. július 1.)

A kötelező **tételes Áfa adatszolgáltatás** 2017. július 1-jéről 2018. július 1-jére tolódott **azon számlák esetében**, amelyeknek **az áfa összege** a korábbi 1 millió Ft helyett a **100 ezer Ft-ot eléri** vagy meghaladja. Külön értékhatár és adatszolgáltatási időpont került meghatározásra a számlázó programmal illetve a nyomdai úton előállított számlák esetében. A számlázó programmal előállított, 100 ezer Ft-ot elérő vagy meghaladó Áfa tartalmú értékesítési számláknál kötelezővé válik a **valós idejű (on-line) adatszolgáltatási kötelezettség**, amelyhez internetkapcsolat szükséges. A nyomdai úton előállított számlák esetén, ha az áthárított adó összege eléri vagy meghaladja a 100 ezer Ft-ot **5 naptári napon belül**, ha viszont az áfatartalom eléri vagy meghaladja az 500 eFt-ot, akkor a számla **kiállítását követő naptári napon** kell adatot szolgáltatni manuálisan a NAV által kialakított felületen. Az új adatszolgáltatási szabályokat a 2018. június 30-a után kiállított, és 2018. június 30-a utáni teljesítési időponttal rendelkező számlák esetében kötelező alkalmazni.

A szállítói számlákkal kapcsolatban továbbra is utólag, az Áfa bevallás belföldi összesítő nyilatkozat mellékletében kell majd adatokat szolgáltatni.

Az adóhatóság célja az on-line adatszolgáltatással, hogy gyors és közvetlen rálátása legyen a gazdasági folyamatokra, javítsa a kockázatelemzés hatékonyságát.

Az online adatszolgáltatás technikai feltételeinek vizsgálatát javasoljuk mielőbb elkezdeni. Többek között azt is, hogy az internetkapcsolatuk fix IP címmel valósul-e meg, mert amennyiben nem, azt módosítani szükséges.

A kedvezőbb áfa kulcs kiterjesztése (hatályba lépés 2018.01.01.)

A vak és gyengénlátó emberek Braille írásához szükséges Braille nyomtató és Braille kijelző is 5%-s adókulcs alá kerül.

Tovább bővül az 5 %-os adómértékű élelmiszerek köre. A fogyasztási célú halak, haltermékek, sertés belsőségek és vágási melléktermékek áfa kulcsa is 5%-ra csökken. Az internet-hozzáférési szolgáltatások áfája pedig a jelenlegi 18% helyett 5%-ra módosul. Változik az internet- hozzáférési szolgáltatás fogalma, amely értelmében a hálózati szolgáltatás nem minősül internet-hozzáférési szolgáltatásra, így arra a kedvezményes adókulcs nem alkalmazható.

Emellett a tavalyi évben elfogadott módosításoknak köszönhetően az étkezőhelyi vendéglátásban az étel-, és a helyben készített, nem alkoholtartalmú italforgalom áfája 5%-ra csökken.

Figyelem: a NAV útmutató szerint a helyben készített, alkoholmentes italok közé soroljuk jellemzően a helyben készített, ott elfogyasztott kávé, limonádét, teát, sűrítményből készített szörpöt, almafröccsöt, alkoholmentes koktélt, turmixot.

Az új közlekedési eszköz Közösségen belüli beszerzését terhelő fizetendő áfa (hatályba lépés 2018.01.01.)

Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében az új közlekedési eszköz Közösségen belüli beszerzése esetén az áfabevallás alól mentesülő adóalanyokra is kiterjesztik a kivetéses adózást.

Az adóhatóság által kerül megállapításra az adó kivetés alapján, ha olyan új közlekedési eszköz kerül beszerzésre, amely a regisztrációs adó alá tartozik és ezen eszköz beszerzője a regisztrációs adó alanya.

Közérdekű nyugdíjas szövetkezetek (hatályba lépés 2018.01.01.)

2017. július 1-jétől új jogintézményként került bevezetésre a közérdekű nyugdíjas szövetkezet, amely tartalmában hasonló a munkaerőkölcsönzéshez, ezért a szövetkezet által nyújtott szolgáltatásra, melyek teljesítési időpontja 2018. január 1-jére vagy azt követő időpontra esik, kiterjesztették a fordított adózás hatályát.

TURIZMUSFEJLESZTÉSI HOZZÁJÁRULÁS

2018. január 1-jétől hatályba lép egy újabb adónem, a turizmusfejlesztési hozzájárulás. Az új adónemet minden olyan étkezőhelyi vendéglátásban árult **étel-** és a helyben készített nem alkoholtartalmú **ital után** meg kell majd állapítani, amelyet 2018. január 1-jétől már a kedvezőbb áfa kulcs, azaz 5 %-os áfa terhel.

A közteher **mértéke 4 %** lesz, amelyet az érintett szolgáltatások áfa nélkül számított értéke (nettó árbevétel) után kell kiszámolni, adóalap csökkentő tételt nem lehet figyelembe venni.

Az adót önadózás szabályai szerint kell bevallani és megfizetni az áfa bevallási gyakoriságnak megfelelően, adómentes adóalany esetén a szolgáltatásnyújtást követő év február 25 -ig.

A hozzájárulás a központi költségvetés bevételeit képezi, amelyet turizmus fejlesztési feladatokra kell majd fordítani.

Bár az áfa 13 %-os csökkentésének (az eddigi 18% helyett 5% áfát kell fizetni) egy részét a különadóval visszaveszi az állam a kedvezőbb kulccsal segíteni kívánt szektortól, összességében a vállalkozások jövedelmezősége javul, hiszen - árcsökkentés nélkül, ugyanazt a bruttó forgalmat feltételezve - magasabb árrest tudnak realizálni, amely részben vagy egészben fedezetet nyújthat a minimálbér emelés miatt szükséges bérfejlesztésre.

KATA, KIVA

A KATA adóalanyiság megszűnését érintő változások (hatályba lépés 2017. június 20.)

Az eddigi jogszabály alapján, ha a kisadózónak az adótartozása december 31-én a 100.000 Ft-ot meghaladta, az az adóalanyiság megszűnését vonta maga után. A módosításnak köszönhetően, amennyiben a kisadózó a tartozását a határozat véglegessé válásáig megfizeti, és ezt igazolja, az adóhatóság a megszűnésről rendelkező határozatot visszavonja.

Bővül a KATA adóalanyok köre (hatályba lépés: 2017. december 1.)

A jelenleg hatályos jogszabály alapján a KATA alanya lehet egyéni vállalkozó, egyéni cég, illetve magánszemély taggal rendelkező betéti társaság és közkereseti társaság. 2018. január 1-jével **kibővül** a KATA választásra jogosultak köre az **ügyvédi irodákkal**.

Az ügyvédi iroda adóalanyiság választását 2017. december 1-jétől kezdődően jelentheti be.

Érdemes megjegyezni, hogy az egyéni ügyvédek már a jelenleg hatályos törvény alapján is választhatják a KATA szerinti adózást, tekintettel arra, hogy az egyéni ügyvédek a személyi jövedelemadóról szóló törvény értelmező rendelkezése alapján egyéni vállalkozónak minősülnek.

Emelkedik a főállású kisadózók ellátási alapja (hatályba lépés: 2018. január 1.)

A szociális hozzájárulási adó és az egészségügyi hozzájárulás csökkentéssel összefüggésben emelkedik a főállású kisadózók ellátási alapja a jelenlegi 90.000 Ft- ról 94.400 Ft- ra, a magasabb összegű, vagyis a 75.000 Ft tételes adó esetén a jelenlegi 150.000 Ft- ról 158.400 Ft- ra. Ez az ellátási alap kerül figyelembevételre a kisadózó vállalkozót megillető társadalombiztosítási és álláskeresési ellátások megállapítása során.

Bővül a 25.000 forintot fizető KATA adózók köre (hatályba lépés: 2018. január 1.)

Azok a nappali tagozatos hallgatók, akik KATÁS vállalkozóként kívánnak tevékenykedni, ezt havi 25.000 Ft KATA adó megfizetése mellett végezhetik, ugyanis ők is mellékállású kisadózónak minősülnek.

KIVA áttérés szabályainak pontosítása (hatályba lépés 2017. június 20.)

A kisvállalati adóról szóló törvény az adóalanyiság választása, illetve megszűnése esetén nem rendelkezett egyértelműen az üzleti évhez kapcsolódó beszámoló készítési kötelezettségekről.

A módosítása a gyakorlati végrehajtás elősegítése érdekében kimondja, hogy a kisvállalati adóalanyiság kezdetét megelőző nappal, mint mérlegfordulónappal, az azt megelőző üzleti évről beszámolót kell készíteni, letétbe helyezni és közzétenni.

KIVA adómérték változás (hatályba lépés 2018. január 1.)

A korábbi törvénymódosítások értelmében a KIVA 14%-s adókulcsa **13%-ra** csökken.

A törvénymódosítások célja, hogy tovább népszerűsítsék a KATA és a KIVA adózási formát, az adminisztratív jellegű változtatásokkal és az adómérték csökkentésével tovább növeljék ezen adózások választóinak körét.

Év végével érdemes újra átgondolni a speciális adózási formák választását

HELYI ADÓK

Felmentés a bejelentkezési kötelezettség alól (hatályba lépés 2018. január 1.)

A vállalkozások adminisztrációs terheinek enyhítése érdekében az újonnan alakuló (vagy jogutódlással létrejött) adózók adatait az állami adóhatóság a cégbíróság útján megküldi a székhely szerint illetékes önkormányzati adóhatóságnak, így megszűnik az iparüzési és az idegenforgalmi adó alá történő bejelentkezési kötelezettség.

Hangsúlyozni kell ugyanakkor, hogy ez csak a székhelyre vonatkozik, a telephely szerint illetékes adóhatósághoz továbbra is be kell jelentkezni, illetve a székhelyváltás kapcsán is terheli bejelentkezési kötelezettség az adózókat. Amennyiben a bejelentkezéssel egyidejűleg adóelőleget kell bevallani vagy egyéb, az adatszolgáltatásban nem szereplő adatot kell bejelenteni, az önkormányzati adóhatóság erre külön felhívásban kéri fel az adózót.

Figyelem: az egyablakos rendszer csak a székhely adataira alkalmazható, a telephely adataira nem vonatkozik, ezért a bejelentési kötelezettség a telephely szerint illetékes önkormányzatnál fennáll.

Telephely fogalma (hatályba lépés 2018. január 1.)

A telephely fogalma kibővül a napelemerőművel, a napelemerőmű fekvése szerint illetékes önkormányzatnál állandó tevékenység miatt adófizetési kötelezettsége keletkezik az ilyen eszközzel rendelkező adózónak.

A civil szervezet adóalapja (hatályba lépés 2018. január 1.)

Egyértelműsítésre került, hogy a civil szervezet iparüzési adóalapjának meghatározásakor a nettó árbevételének része a bérbeadásból származó bevétel.

**Ingtalanadó: új adótárgy
(hatályba lépés 2018. január 1.)**

A törvény módosításával bővült azoknak az ingatlanoknak a köre, amelyekre a helyi önkormányzatok adót vehetnek ki. 2018-tól az önkormányzatok rendeletben kötelezhetik a településkép védelméről szóló törvény szerinti reklámhordozók tulajdonosait arra, hogy a tulajdonukban álló reklámhordozók után adót fizessenek, amelynek maximális mértéke **12.000 Ft/m²/év** lehet.

Az adókötelezettség a kihelyezés engedélyezését, illetve ennek hiányában a kihelyezést követő év január 1-én kezdődik, és a lebontás, eltávolítás, megsemmisülés, de legalább az adókötelezettség keletkezése évének utolsó napjáig tart.

A reklámhordozók tulajdonosaira kivetett helyi adó bevezetése 2018-ra elhalasztásra került.

**Sportvállalkozások bevétele
(hatályba lépés 2018. január 1.)**

Módosul az árbevétel fogalma: a sportvállalkozásnak a sporttevékenységgel összefüggésben szerzett bevétele (így például a belépőjegy- és bérlet eladásból, a reklám-közzétételi tevékenységből, szponzori szerződésből eredő bevétel) nem keletkeztet iparüzési adóalapot.

ILLETÉKEK

**A lakáscseréhez kapcsolódó kedvezmény kiterjesztése
(hatályba lépés 2018. január 1.)**

Azok a magánszemélyek is jogosultak lakáscsere esetén a cserével érintett lakások forgalmi értékkülönbözete után megfizetni az illetéket, akik magánszemélynek nem minősülő tulajdonostól szereztek a lakást.

Figyelem: az illetékmentesség alkalmazása során minden egyes lakásvásárlással szemben csak egyetlen értékesítést lehet figyelembe venni, mégpedig azt, amely időben a legközelebb esik hozzá. Ugyanígy minden egyes lakásértékesítést is csak egyetlen lakástulajdoni hányad vásárlásánál lehet figyelembe venni.

**Lízingcégek illetéke
(hatályba lépés 2018. január 1.)**

A lízingbe adott ingatlanok kedvezményes, 2%-os illetékének alkalmazásakor, két éven belüli megszűnés esetén a kedvezmény kétszeresét kell a lízingbeadónak megfizetnie, amennyiben utólagos ellenőrzés során az adóhatóság a megszűnést megállapítja. 2018. január 1-től, amennyiben a lízingbevevő halála, jogutód nélküli megszűnése, illetve a lízingszerződés a fizetési kötelezettség megszegése miatti felmondása miatt szűnik meg a szerződés, ezt a rendelkezést nem kell alkalmazni.

Forgalmi érték megállapítási módszerek (hatályba lépés 2018. január 1.)

A NAV főszabály szerint továbbra is az összehasonlító értékadatok alapján állapítja meg a forgalmi értéket, de jövőre – összehasonlító értékadatok hiányában – más érték meghatározó módszert is alkalmazhat, mint például a nettó pótlási költség alapú értékbecslés, vagy a hozamszámításon alapuló értékbecslés.

Külföldi gazdálkodó szervezetek (hatályba lépés 2018. január 1.)

A módosítás tisztázza, hogy gazdálkodó szervezetnek kell tekinteni azt a külföldön bejegyzett társaságot, szervezetet, amely megfeleltethető az Itv. szerinti gazdálkodó szervezet fogalmi körébe tartozó valamely jogalanynak (Gt., európai részvénytársaság, egyesülés, európai gazdasági egyesülés, végrehajtói/közjegyzői/ügyvédi/szabadalmi ügyvivő iroda, egyéni cég, egyéni vállalkozó).

SZÁMVITELI TÖRVÉNY

A halasztott bevétel megszüntetése fejlesztési támogatásnál (hatályba lépés 2018. január 1.)

A fejlesztési célra kapott támogatás visszafizetésének időpontja helyett a visszafizetendő támogatás előírásával egyidejűleg, azaz a ráfordításként történő elszámoláskor kell feloldani a halasztott bevételt.

Adóhatósági ellenőrzésekkel összefüggő változtatás – jelentős összegű hiba esetén (hatályba lépés 2018. január 1.)

Amennyiben az adóhatósági ellenőrzés megállapításait az előző üzleti éveket érintően külön oszlopban kellett bemutatni, majd ezt követően a következő üzleti év(ek)ben – legkésőbb a mérlegkészítés időpontjáig – a hatóság, bíróság megállapítását jogerősen megváltoztatta, annak hatását a tárgyévre vonatkozóan kell elszámolni, azaz a korábbi év(ek) adatait nem kell módosítani.

A társasági adó alap megállapításakor az eredmény növelő tétellel csökkenteni, míg az eredmény csökkentő tétellel növelni kell az adózás előtti eredményt, azaz a nem jelentős hibák tárgyévi elszámolásával azonosan kell kezelni.

**Származékos ügyletek elszámolásának változása
(hatályba lépés 2018. január 1.)**

A származékos leszállítási ügyletek keretében beszerzett eszközöket a beszerzés napjával kell valós értékre átértékelni a pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel, illetve ráfordításaival szemben, függetlenül attól, hogy a vállalkozás a valós értékelést nem alkalmazza.

Több helyen módosította a törvény a származékos ügyletek elszámolását.

**Könyvviteli szolgáltatókra vonatkozó rendelkezések módosítása
(hatályba lépés 2018. január 1.)**

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017 évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) alapján a felügyeletet ellátó szerv kezdeményezheti a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásából történő törlését a Pmt. rendelkezéseinek megsértése esetén. A számviteli törvény könyvviteli szolgáltatókra vonatkozó szabályai ennek megfelelően kerültek módosításra.